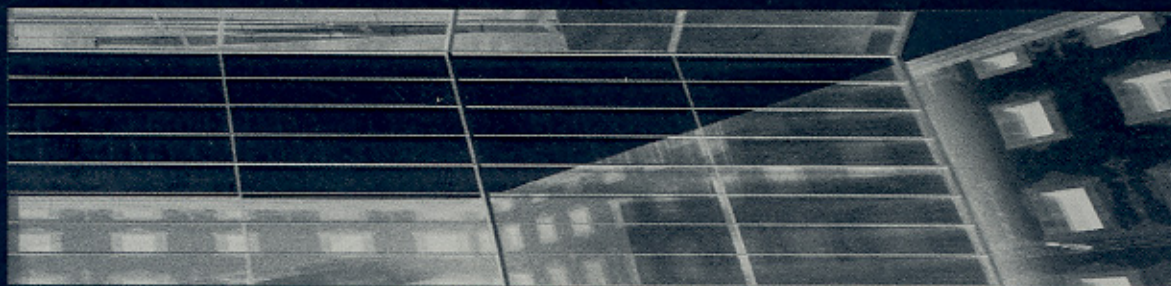

Ciutat Creació

Balanç d'una primera etapa

cultura

Memòria 1997

Centre de Cultura Contemporània
de Barcelona

CCCB 97

5 Presentació de MANUEL ROYES

7 Presentació de JOAN CLOS

9 Activitats

15 Visitants

19 Comunicació

23 Gestió dels recursos

Exposicions

24 APARADOR DE LA CULTURA URBANA

Arts

40 MOTOR DE LA CREACIÓ CONTEMPORÀNIA

Formació i investigació

56 ALTAVEU PER AL DEBAT I LA FORMACIÓ

66 VISIONS D'UN QUADRIENNI

69 Informe de la Direcció General Josep Ramoneda

73 Valoracions Jaume Badia, Albert Garcia Espuche, Pedro Azara, Xavier Bru de Sala,
David Cirici, Jean-Louis Cohen, Manuel Delgado, Ramón de España,
Xavier Maristany, Llàtzer Moix, Xavier Pericay, Catalina Serra

86 Activitats de 1997

90 Cessió i lloguer d'espais

92 Publicacions

95 Personal del CCCB

Fa quatre anys es va engegar el projecte de crear un centre cultural original i sense precedents, que permetés implantar a Barcelona una nova concepció de la cultura a través de la ciutat. D'aquesta aposta arriscada —i una mica abstracta— va néixer el CCCB. La Diputació de Barcelona va donar suport a aquesta iniciativa que en aquest temps ha aconseguit organitzar un equip humà capaç de desenvolupar un model alternatiu als museus, sales d'art o teatres de la ciutat. El CCCB recull les particularitats d'aquests espais de cultura, però hi afegeix la multidisciplinarietat de la seva oferta cultural, que l'ha portat a convertir-se en un punt de referència dels visitants de casa i de fora.

Aquesta «ciutat de les ciutats» immersa enmig del Raval barceloní ha experimentat un nou concepte de centre cultural, desenvolupant fórmules innovadores que han reportat excel·lents resultats de públic i de crítica. L'experiment ha sorgit efecte —i ha estat un efecte positiu— gràcies a l'empenta de les persones que van engegar la maquinària d'aquest projecte i que durant aquests quatre anys han mantingut la seva fidelitat a un projecte singular i proper al ciutadà. El CCCB no s'ha limitat a les exposicions sobre cinema, art o urbanisme —encara que siguin les de major ressò mediàtic—, sinó que ha integrat col·lectius creatius de tota mena, que han aprofitat els espais del Centre per desenvolupar les seves iniciatives. Aquest és un dels trets que el configuren com un centre inèdit dins el panorama cultural català i que l'han convertit en punt de referència dins qualsevol ruta per Barcelona.

L'activitat d'aquest any 1997 ens ha demostrat l'energia d'un centre amb idees, que està obert a les iniciatives culturals que puguin interessar als sectors més divergents. La qualitat de l'oferta ha demostrat la consolidació a nivell nacional dels projectes del CCCB i l'exportació de mostres com «Les Lisboes de Pessoa» a Portugal i Alemanya han confirmat la seva voluntat emprendedora dins el context cultural europeu.

La ciutat com a eix temàtic de totes les propostes ha continuat envaint els espais del CCCB. Exposicions sobre «Barcelona Contemporània» o «Les cases de l'ànima», sobre ciutats suposadament diferents com «Barcelona-Madrid», ciutadans que aprofiten les instal·lacions del centre per fer conèixer una ciutat alternativa a través de la música avançada o del vídeo independent, un mercat d'art a «20 duros»... Perspectives desconegudes de la cultura i la ciutat, vistes com un joc interactiu que ens permet explorar les mil i una possibilitats del CCCB. Aquest interès per apropar l'urbs com a instrument de reflexió cultural per a tots aquells que la viuen diàriament ha donat com a resultat una resposta excel·lent per part del públic, consolidant el CCCB amb la xifra més alta de visitants de l'àrea metropolitana de Barcelona.

El CCCB no ha de desapropiar la seva posició privilegiada en el marc cultural del nostre país i s'ha d'enfrontar amb coratge i il·lusió als objectius dels propers anys. Entre aquests destaquen la creació de canals de divulgació de la tasca del centre, l'ampliació del públic en els pròxims mesos del Centre de Documentació del Convent dels Àngels, que aglutinarà la recerca d'informació sobre les problemàtiques de la ciutat contemporània.

Com a president de la Diputació de Barcelona em sento orgullós d'haver recolzat un projecte i un equip que han fet possible que Barcelona comptés amb un centre cultural de primera categoria, imaginatiu a l'hora d'engegar iniciatives pròpies i pràctic en l'acollida a la diversitat cultural de la ciutat. El nostre suport ha estat profitós en tots els sentits i continuarem endavant amb aquesta col·laboració perquè els ciutadans de Barcelona i tots els visitants ocasionals puguin gaudir d'un centre que camina cap al nou segle amb els trets de la contemporaneïtat impresos en les seves línies de treball.

MANEL ROYES

President de la Diputació de Barcelona i del Consorci del CCCB

En democràcia, quatre anys acostumen a ser una mesura de temps. És el temps que dura una legislatura. I després d'això els ciutadans fan balanç i avaluen. Quatre anys -una unitat de temps, doncs- és el que ha transcorregut des que el Centre de Cultura Contemporània de Barcelona va obrir les portes al públic el febrer de 1994. És lògic, per tant, que se'n faci una valoració, que hi hagi una reflexió sobre el camí recorregut i sobre si s'han assolit o no els objectius fixats.

El CCCB ha tingut la sort que no només ha aconseguit uns objectius que, raonablement, es podien haver fixat, sinó que, a més, aquests objectius no eren coneguts més enllà d'un nombre molt reduït de persones. Podríem dir que a la satisfacció raonable per haver arribat més o menys on es volia arribar, s'hi afegeix el fet que aquest assoliment ha estat una agradable sorpresa per a molts ciutadans, de Barcelona i de la resta del país.

Moltes de les opinions que aquesta memòria recull parlen d'un fenomen positiu en la primera etapa del Centre: al seu voltant s'hi han articulat multitud de fenòmens creatius i de propostes culturals noves que, prenent els espais del Raval com a escenari i plataforma, han tingut l'oportunitat de donar-se a conèixer i de demostrar que mereixien ser preses en consideració. Però una cosa és evident i no és pas mèrit del CCCB: aquestes propostes, aquests agents culturals, aquests grups artístics, sorgeixen de la dinàmica de la pròpia ciutat. D'acord, el CCCB probablement els ha ajudat a ecllosionar, però abans ja existien, encara que només fos en l'estadi de gestació.

Aquesta feliç coincidència s'ha produït perquè aquesta ciutat va aprenent a ser sostenible també en la seva creativitat. Barcelona no es pot permetre el luxe de moure's espasmòdicament, a batzegades, en cap terreny: ni en la seva economia, ni en la seva lluita per guanyar-se una plaça entre les ciutats més competitives i de major qualitat de vida d'Europa, ni tampoc en les seves aportacions a la creació cultural i artística, ni en el seu rol de capital de Catalunya. Pot haver-hi moments màgics en què una colla de factors combinats fan que hi hagi un període esplendorós, però les constants vitals sostingudes han de ser d'un altíssim nivell, en tots els sentits, si ens en volem sortir.

Per això és bo que el CCCB, que ha cobert eficaçment i amb èxit la seva primera etapa, faci una reflexió sobre el camí recorregut i busqui, constantment -sostingudament també- noves vies d'expressió per a les noves propostes que, a hores d'ara, ja s'estan gestant en l'interior creatiu de la ciutat.

La Barcelona de 1998 no és la de 1994. La ciutat avui sent el batec de l'altra banda del temps, del nou mil·lenni, d'un futur que, o bé es guanya dia a dia o bé es perd. Barcelona no el pot perdre, i de fet té les condicions idònies per guanyar-lo. I el CCCB hi ha de contribuir.

JOAN CLOS

Alcalde de Barcelona i Vicepresident del Consorci del CCCB